

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia średniowiecza - przegląd źródeł Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 18HIS.14K.04603.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Miłosz Sosnowski	
Prowadzący zajęcia	Miłosz Sosnowski	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Warsztaty: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie studentów z wybranymi aspektami warsztatu historyka średniowiecza (materiał źródłowy, stan jego zachowania, typologie, problemy edytorskie)
C2	zapoznanie studentów z wybranymi źródłami średniowiecznymi oraz historią badań nad nimi
C3	podstawowe przygotowanie studentów do wykorzystania zdobytej wiedzy przy prowadzeniu badań naukowych

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma wiedzę na temat różnorodności i wielowarstwowości źródeł historycznych pozwalających poznać epokę średniowiecza	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08	Kolokwium ustne
W2	potrafi rozpoznać wybrane gatunki piśmiennictwa średniowiecznego i wskazać ich cechy charakterystyczne	HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	Kolokwium ustne
W3	zna i rozumie wybraną terminologię mediewistyki w zakresie źródłoznawstwa i jej nauk pomocniczych	HIS_K1_W02, HIS_K1_W07	Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zebrać i scharakteryzować podstawową bibliografię (źródła i opracowania) dotyczącą wybranego problemu z zakresu historii średniowiecza	HIS_K1_U01, HIS_K1_U05, HIS_K1_U08, HIS_K1_U09, HIS_K1_U14	Praca pisemna
U2	potrafi przeprowadzić analizę i interpretację typowych tekstów w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U07	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	rozumie i szanuje różnice kulturowe dzielące ludzi współczesnych od ludzi żyjących w wiekach średnich	HIS_K1_K02, HIS_K1_K07	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Źródłoznawstwo w badaniach nad średniowieczem, problemy heurystyki oraz krytyki źródeł charakterystyczne dla mediewistyki, nauki pomocnicze w mediewistyce.	W1, W3, U1	Warsztaty
2.	Źródła narracyjne (historiograficzne) – typologia gatunków piśmiennictwa historiograficznego i jego historia w średniowieczu. Praktyczne wykorzystanie poznanej terminologii do wielopoziomowej analizy tekstów historiograficznych (XII-XV w.).	W1, W2, W3, U2, K1	Warsztaty
3.	Źródła narracyjne (hagiograficzne) – typologia gatunków piśmiennictwa, rozwój historyczny hagiografii. Praktyczne wykorzystanie poznanej terminologii do wielopoziomowej analizy tekstów hagiograficznych (X-XIII w.).	W1, W2, W3, U2, K1	Warsztaty

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Źródła ikonograficzne w badaniach średniowiecza – na podstawie przedstawień wizualnych zwierząt w bestiariuszach, historyzujących iluminacjach oraz na marginesach innych typów materiału rękopiśmiennego, ich związki z literaturą zoologiczną i zoograficzną w średniowieczu.	W1, W2, W3, U2, K1	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Warsztaty	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	Sporządzenie na ustalony z prowadzącym temat bibliografii komentowanej ze wstępem wyposażonym w przypisy. Kolokwium ustne z tematyki omawianej na zajęciach (skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90%; dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80%; dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70%; dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60%; dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50%; niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się).

Literatura

Obowiązkowa

1. Vademecum historyka mediewisty, red. J. Nikodem, D.A. Sikorski, Warszawa 2012.
2. Przekłady wybranych źródeł historycznych, stanowiące przedmiot analizy na kolejnych zajęciach.
3. Piśmiennictwo naukowe (artykuły, rozdziały) z zakresu źródłoznawstwa, będące komentarzem do analizowanych źródeł.

Dodatkowa

1. Dąbrowski J., Dawne dziejopisarstwo polskie (do roku 1480), Wrocław 1964.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Warsztaty	15
Przygotowanie pracy pisemnej	7
Przygotowanie do zajęć	8
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30

Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia wynikających z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego
HIS_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do empatii w badaniach odnoszących się do świata wartości oraz postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
HIS_K1_U01	Absolwent/ka potrafi pozyskiwać, klasyfikować i analizować informacje zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego oraz stosować je w kontekście zadań historyka w życiu naukowym, społecznym, gospodarczym, politycznym i w kulturze
HIS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i piśmie terminy i pojęcia właściwe dla nauk historycznych w pracy nad wybranymi problemami badawczymi historii oraz w popularyzacji wiedzy o przeszłości
HIS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, wykorzystywać i analizować teksty historiograficzne, źródłowe oraz inne wytwory kultury historycznej przydatne w pracy historyka, a także streścić, zapisać i skatalogować uzyskane tą drogą informacje
HIS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić krytyczną analizę źródeł historycznych i poddać je interpretacji, dobierając oraz stosując typowe dla historii metody badawcze
HIS_K1_U08	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, systematyzować i analizować informacje dotyczące wybranego historycznego problemu badawczego z wykorzystaniem tradycyjnych zasobów informacyjnych i nowych technologii
HIS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi prezentować efekty swojej pracy w usystematyzowanej i przemyślanej formie
HIS_K1_U14	Absolwent/ka potrafi redagować, komentować i opatrywać przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w humanistyce
HIS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie szczegółową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz terminologię ogólną z zakresu nauk humanistycznych i społecznych
HIS_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z historii powszechnej w zakresie pięciu głównych epok historycznych w ujęciu chronologicznym i tematycznym
HIS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie metody pozwalające na rozpoznawanie relacji i zależności pomiędzy przeszłością a wydarzeniami aktualnymi
HIS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych
HIS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie rolę i znaczenie źródeł w badaniach historycznych, metody ich analizy i interpretacji oraz zasady korzystania z wykazów informacji naukowej, również z użyciem nowych technologii, a także zasady ochrony praw autorskich